

NOVI LIST

CORREO ARGENTINO
TARIFA REDUCIDA
Concesión 2466

“EL NUEVO PERIODICO”

REDACCION Y ADMINISTRACION: BUENOS AIRES, Lavalle 341, Esqr. 316

Leto I.

BUENOS AIRES, 16. DECEMBRA 1933

štev 13.

NAROČNINA: Za Juž. Ameriko in za celo leto \$ arg. 5.—, za pol leta 2.50.— Za druge dežele 2.50 USA-Dolarjev.

POSAMEZEN IZVOD: 10 ctvs.
LIST IZHAJA OB SOBOTAH

NA POTI DO ZBLIŽANJA MED BALKANSKIMI DRŽAVAMI MOJ ODGOVOR

Prizadevanja in ovire za izboljšanje odnosov med Bolgarsko in Jugoslavijo - Bolgarska kraljevska dvojica v Beogradu - Snovanje velike zveze s pretežno slovanskimi državami

Vprav v času, ko so nastopile za ženevsko Društvo narodov res težke prilike radi njenih neuspehov pri reševanju važnih mednarodnih vprašanj, kakor mandžurskega, gospodarskega in razorožitvenega, ter je ugled te organizacije močno trpel radi izstopa Japonske in Nemčije ter zavoljo italijanskih zahtev po reorganizaciji tako delikatnega in zamotanega organizma, kakršno je mednarodna zveza držav, vidimo, kako se v nekdanji “smodnišnici Evrope”, na Balkanu, vodijo pogajanja in sklepajo dogovori, katerih namen je vpostaviti prijateljske odnose med celo vrsto držav ter ustvariti podlago za sklenitev velike in važne zveze, ki naj bi za dolgo dobo zagotovila mir v tem delu Evrope.

Pred nedavnim smo obširno poročali o teh pogajanjih, ki so sedaj že toliko napredovala, da lahko brez pretiravanja rečemo, da si je misel balkanske zveze utrla že lepo pot ter je radi tega pričakovati, da se bodo premostile tudi še poslednje ovire, ki zapirajo pot do končnega cilja in ki jih doslej še ni bilo mogoče odstraniti. To se, seveda, ne bo zgodilo od danes do jutri, ker so te ovire še velike, a opaža se dobra volja, ki je predpogoj za uspeh.

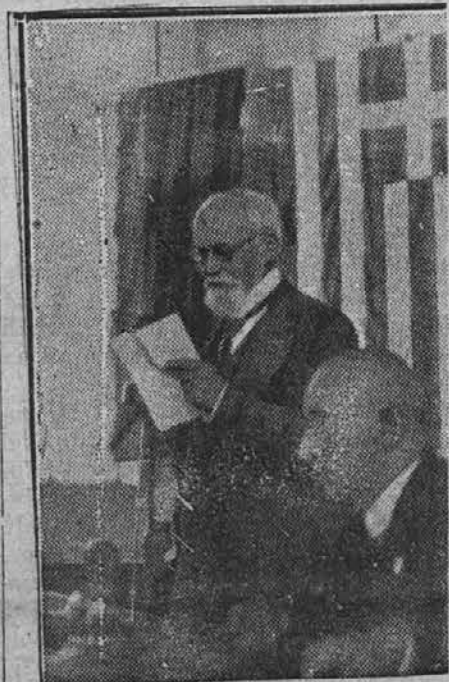
Pretekle dni je svetovno javno mnenje postalo pozorno radi poseta bolgarske kraljevske dvojice v Beogradu. Za vsakogar, ki le količkaj pozna zgodovino odnosov med Bolgarijo in Srbijo, prej, oziroma Jugoslavijo, sedaj, je ta visoki poset zelo pomemben, ker kaže, kako močno so se izboljšali med obema južnoslovanskima državama medsebojni odnosi.

Spori, ki so bili nastali na Balkanu radi razdelitve ozemlja, s katerega so bili združeni močmi pregnani turški gospodari, in ki so bili privedli do žalostnih bojov med balkanskimi državami, so se bili le še bolj poostri radi razcepljenosti in grozot, ki jih je bilo prineslo svetovno klanje. Po sklenitvi miru so bile ostale še razumljive mrznje na eni in na drugi strani, ki jih ni bilo mogoče takoj pozabiti.

Na razvoj odnosov med balkanskimi državami je nad vse kvarno vplivalo razkosanje Makedonije, ki so jo mirovne pogodbe razdelile tudi med Grčijo in Jugoslavijo, in se je tako razcepilo na tri dele ozemlje, ki bi moralo, po mnenju Makedoncev, tvoriti samostojno državo, ali pa se vsaj priklopiti Bolgariji, ki je v prejšnjih časih vprav

materinsko skrbela za one kraje, ter je na pr. sama vzdrževala tudi šolstvo.

Po razkosanju Makedonije so se mnoge makedonske emigrantske družine naselile na

Na balkanski konferenci, ki se je vršila pretekli mesec v Solunu, je govoril tudi znani nemški pacifist prof. Quidde v imenu Mednarodnega mirovnega urada

Bolgarskem, kjer so začele izvajati velik vpliv na vodilne politične kroge. Ti makedonski emigranti so tudi preprečili delo Stamboliškega za zblizanje z Jugoslavijo. Skrajneži se niso zadovoljili samo z organiziranjem političnega odpora proti Jugoslaviji in Grški, marveč so najeli tudi komitske čete, da so izvrševale teroristične akcije ter povzročale krvave obmejne incidente, ki so le še bolj kvarili že itak napeto ozračje.

V zadnjem času se je položaj izboljšal, ker so ti obmejni incidenti skoro popolnoma prenehali, vendar pa je vpliv Makedoncev na bolgarsko politiko še vedno največja ovira za sklenitev popolnega sporazuma med Bolgarijo in njenimi sosedi. Zahtevali, naj se Jugoslavija in Grčija odpovesta makedonski zemlji in naj Grčija odstopi Solun, da bo Bolgarija imela izhod na Sredozemsko morje. Tudi z Rumunsko niso odnosi dobri radi Dobrudže, katero ji je morala Bolgarska odstopiti. To so tiste ovire, in rekli smo že, da so velike, vsekakor pa je upati, da se bo našla rešitev, ki bo kolikor toliko zadovoljila ene in druge.

Kar se posebe tiče odnosov med Bolgarijo in Jugoslavijo, je treba podčrtati dejstvo, da se je v poslednjih mesecih začelo, toliko na eni, kolikor na drugi strani, močno gibanje za kulturno in gospodarsko zblizanje. V Beogradu in v Sofiji so se u-

stanovila društva, ki bodo takšno zblizanje pospeševala s tem, da bodo skrbela za medsebojno vzporednost. Še pred letom dni je bilo nekaj nemogočega, da bi kakšen jugoslovanski govornik nastopil v bolgarskem glavnem mestu. Danes se radi predavateljev in obiskovalcev od “one strani” nihče več ne razburja. Razne bolgarske delegacije, ki so v zadnjih mesecih posetile Jugoslavijo, so bile prisrčno sprejete ne samo v Zagrebu in Ljubljani, marveč tudi v Beogradu.

In, kakor smo že rekli, poset bolgarske kraljevske dvojice v glavnem mestu Jugoslavije je vsekakor zgovoren dogodek. Kralj Boris in kraljica Ivana sta prispela preteklo nedeljo v Beograd v spremstvu bolgarskega ministrskega predsednika Mučanova ter poslanika Vukičevića. Kakor poroča mednarodna obveščevalna agencija “United Press”, so bolgarska vladarja na vseh jugoslovanskih kolodvorih pozdravljale množice zbranega ljudstva. Zvečer je bil na dvoru velik sprejem, katerega so se udeležili tudi višji cerkveni, civilni ter vojaški dostojanstveniki in ves diplomatski zbor. Med vladarjema in državniki so se vršili razgovori, katerih predmet so bili odnosi med Bolgarijo in Jugoslavijo v zvezi z idejo sklenitve večje zveze.

Bolgarska kraljevska dvojica je odpotovala iz Beograda v sredo. Pravijo, da bo posetila tudi glavno mesto Rumunske, naka bosta kralj Aleksander ter rumunski kralj Karol istočasno vrnili poset. Obiskala bosta Sofijo, kamor ju bosta spremljala tudi zunanja ministra obeh držav. Ta sestanek treh vladarjev in treh ministrov se bo izvršil najbrž koncem januarja, za časa proslavljanja rojstnega dne kralja Borisa.

Kakor izgleda, je namen pogajanj, ki se sedaj vršijo s takšno vnemo, ne samo ta, da se stvori zveza balkanskih držav, marveč tudi, da se ta zveza razširi na Češkoslovaško, kot članico Male antante, ter se ji pridruži še Poljska, s čimer bi se ustvaril velik pacifičen blok, ki bi imel v Evropi važno besedo (obsegal bi Bolgarsko, Češkoslovaško, Grčijo, Jugoslavijo, Rumunsko, Poljsko in Turčijo), besedo, ki bi bila tem bolj tehtna, ker bi, kakor se zdi, tudi “velika majka” Rusija gledala na ta pretežno slovanski blok z ljubečim in skrbnim očesom.

Buenos Aires, 14. decembra 1933

Gdu. župniku Josipu Kastelicu, BUENOS AIRES

ČASTITI GOSPOD ŽUPNIK!

Ne samo važna vloga, ki jo imate v našem izseljeništvu, marveč tudi povsem razumljiva skrb, da ne pade nobena meglica na poštenost mojega imena, in tudi ne na poštenost imen mojih prijateljev iz konsorcija, poleg tega pa še naloga, ki mi pritiče, da skrbim za koristi lista, v katerega sem vpregel svoje skromne moči, mi nalagajo dolžnost, da Vam takoj odgovorim na pismo, katero ste objavili, častiti gospod župnik, v “Slovenskem Tedniku” in ga naslovili name. Potrebno je namreč, da tudi s svoje strani “postavim stvari na mesto, ki jim gre”.

Pred vsem mi morate dovoliti, da Vam povem, da nikakor ne morem razumeti onega Vašega “velikega začudenja in razočaranja”, ki naj bi ga bili povzročili 10. in 11. številka “Novega lista”. Tega ne morem razumeti iz zelo preprostega razloga: ker v omenjenih dveh številkah ni prav nič takšnega, česar bi pošten človek ne mogel in ne smel na ves glas povedati v katerikoli poštenih družbi.

Pa si oglejmo oni dve številki, da vidimo, kaj bi bilo moglo tako hudo raniti Vašo občutljivost!

Tu, pred menoj na mizi, leži izvod od 25. novembra. Po vsem onem, kar ste napisali v svojem obširnem pismu, smem sklepati, da ste glede te številke imeli v mislih “Beležke” in da ste zamerili, ker tako “radodarno opletam s separatisti” kakor se sami izražate.

Prvi del teh beležk, ki jih je (mimogrede bodi povečano) tiskarski skrat nekoliko zmrcvaril, je bil v zvezi s poročilom, objavljenim v domovinskih listih, o zločinskih dejanjih nekega Hrvata, izseljenca, ki se je bil vrnil iz Argentine v domovino ter tam umoril bivšega ministra Neudorferja, izvršil par drugih atentatov, a končno sam postal žrtev morilnega orodja. Zagrebška policija je uvedla preiskavo ter ugotovila, da je bil mož izvršil atentate na prigovarjanje in s pomočjo nekaterih političnih ubežnikov, ki žive v sosednjih državah. Poročilo zagrebške policije se nam zdi v tem slučaju povsem verjetno, saj si je težko misliti, da bi bil oni revni izseljenec, ki se je bil vrnil iz tujine, postopal iz svojega lastnega nagiba. “Novi list” je v omenjeni številki obsodil te atentate in one, ki jih “za kulisami” pripravljajo, pa mislim, da je s tem storil to, kar vsak pošten list in pošten človek sme storiti in tudi mora storiti.

Meni je znano, častiti gospod župnik, da se mnogostransko udeležujete ter da se preobloženi s hvalevrednim in za naše izseljenstvo nad vse koristnim delom: poleg izvrševanja svojih stanovskih dolžnosti, imate še mnogo posla z “Našim duhovnim življenjem” z “Bratovščino živnega rožnega venca” itd. Zato je več ko razumljivo, da Vam ne preostaja mnogo časa, da bi ga mogli posvetiti pazljivemu čitanju naših listov, še posebno, ko izobražencu, kakršni ste, ne morejo nuditi bogve kaj zanimivega. In sem globoko uverjen, da ste inkriminirani številki “Novega lista” prečitali v zelo veliki naglici in precej slabem razpoloženju (ker tudi razpoloženje čitateljevo ima pri tolmačenju besed svojo vlogo), da ste radi njih napisali tako hudo pismo.

Skušala bova sedaj postaviti stvari “na mesto, ki jim gre”, pa sem gotov, da se bova oba (in da se bo tudi naša čitajoča javnost) prepričala, da ni “Novi list” napisal v omenjenih dveh številkah nič kaj

takšnega, česar bi tudi Vi, kot pošten človek in katoliški duhovnik, ne mogli podpisati z obema rokama. Drugače sploh biti ne more, pa sem uverjen, da se tudi Vi nikakor niste hoteli postaviti napram onim žalostnim dogodkom na drugačno stališče.

Torej:

Peta božja zapoved “Ne ubijaj!” velja tudi za separatiste. O tem ni nobenega dvoma.

Človek, ki, posredno ali neposredno, povzroči, da se postavi na železniško progo peklenjski stroj, radi katerega lahko umrejo ali pa se po- habijo mnogi nedolžni potniki, je vsega obsojanja vreden.

Tudi o tem ne more biti med po- štenimi ljudmi nobenega dvoma.

Oziroma:

Morda bo kdo rekel: takšen atenta- tat ni naperjen proti nedolžnim potnikom, marveč proti oblasti, proti kateri se na drugačen način ni mo- goče boriti. Odobravati ga sicer ne moremo, kolikor toliko ga pa človek že lahko razume.

Gotovo: najdejo se ljudje, ki tak- šna dejanja razumejo; drugi, ki jih odobravajo; tretji, ki jih celo pri- pravljajo in izvršijo.

A to ne morejo biti poštenu lju- dje; vsaj ne poštenu katoliški ljudje. Ker tudi proti oblasti po naukih katoliške Cerkve ni dovoljeno boriti se s takšnimi sredstvi.

Saj pravi apostol Pavel v svojem pismu Rimljanom:

“Vsaka oseba naj bo pokorna vi- šjim oblastem; zakaj ni je oblasti, ki ne izhaja od Boga; in oblasti ki obstojajo, so od Boga postavljene; kdor se torej upira oblasti, se upira božji zapovedi; in tisti, ki se ji upi- rajo, si bodo nakopali kazen...”

Te besede sv. Pavla soglašajo po- popolnoma z besedami samega Kristu- sa. Ko je Sinu božjega vprašal Pilat: “Ali mi ne boš odgovoril? Mar ne veš, da imam oblast, da te osvo- bodim, in oblast, da te dam na križ pribiti?”, mu je Kristus odgovoril: “Nobene oblasti bi ti ne imel nad menoj, da ti ni bila dana od zgo- raj.”

Celo Pilatovo oblast je torej Kri- stus priznaval in se ji ni protivil!

Vedel je, kakšne krivice bo moral prenesti in kakšno trpljenje ga čaka, pa se vkljub temu ni upiral voj- ščakom, ko so ga prišli iskat na Oljčno goro, in je celo ukazal učencu Petru, ko je ta zamahnil z bridkim mečem in odskal desni uhelj hlapcu Malku: “Spravi meč v nožnico!”

Takšnega odsekanega uhelja pa ni- ti od daleč ni mogoče vzporejati s posledicami, ki jih lahko ima želez- niška katastrofa, povzročena po pek- lenskem stroju.

In je pri tisti priliki Kristus tudi dejal: “Vsi tisti, ki uporabljajo meč, bodo od meča poginili!”

Ali se niso tudi v onem “separa- tističnem” slučaju izpolnile te Kri- stusove besede? Peklenjski stroj je uporabljal, od peklenjskega stroja je poginil!

Morda pa kdo poreče: Tisto, kar je zgoraj povedanega o oblastih itd., je že prav, a treba razlikovati med oblastjo in med osebo ali osebam, ki jo izvršujejo, kakor to pravilno razlikuje na pr. sv. Janez Zlatoust ko razpravlja vprav o zgoraj nave- denih besedah apostola Pavla.

A celo o slabih oblastnikih pravi sv. Avguštin: “Oblast onih, ki za- tirajo svoje bližnje, izhaja od Boga” (Liber de natura boni contra Manichaeos). In papež Leon XIII. je učil v svoji encikliki “Inmortale Dei”: “Za slučaj, da bi vladarji dr- zno zlorabljali svojo oblast, katoli- ški nauk ne dovoljuje upora proti njim, da bi se ne še bolj kalil mir in red in bi družba ne utrpela še večje škode; če bi se prilike zaokre- nile tako hudo, da bi ne bilo več upanja na rešitev, bo treba iskati

ARGENTINSKE VESTI

DELOVANJE ŽITNEGA ODBORA

Žitni odbor je imel pretekli torek sejo, kateri je predsedoval poljedelski minister inž. Duhau.

Sprejel se je sklep, da se bo žito kupovalo tudi če ni v vrečah. Zato bo žitni odbor najel nekatere elevatorje v Rosariju, Buenos Airesu, Bahiji Blanci in v Santa Fe.

ODLIKOVANJE

Francoska vlada je imenovala argentinskega senatorja Sáncheza Soronda za člana Častne legije, ker mu je hotela s tem izraziti svoje priznanje za njegovo veliko naklonjenost napram Franciji.

NOV INTENDANT V LA PLATI

Občinski svet v La Plati, glavnem mestu buenosaireske province, je izvolil pretekli torek z veliko večino za novega občinskega načelnika g. J. C. Chaumeila. Za predsednika občinskega sveta je bil spet izvoljen S. S. Hardy.

ZA NASLOV BI RAD VEDEL

Gd. Peter Torkar, Mina San Ignacio, La Cumbre FCCNA. Prov. Córdoba, bi rad izvedel za naslov bratov Alojzija in Rudolfa Brica, doma iz Hudajužne, s katerima je bil prišel leta 1927. v Argentinijo.

POPRAVEK

V zadnji številki N. 1. čitaj pravilno v naslovu na prvi strani: Litvinova obisk... itd.

DOLŽNOST

nas vseh je, da podpremo prizadevanja onih naših rojakov, ki se že mesece nesebično žrtvujejo, da naše slovenske otroke poučujejo na lep jeziki. Prva slovenska osnovna šola v Buenos Airesu bo priredila svojo prvo božičnico v prostorih, ki jih je za to priliko odstopilo s šolsko društvo. Naši šolarji se marljivo pripravljajo, da nam bodo pokazali, kaj so se doslej naučili. Dokazimo jim, da se zanimamo za njih.

hov trud in da nas veseli, da se pridno učijo tudi materinščine! Tu se ne gre za nobeno politiko itd., marveč za našo dečo in za našo šolo, o kateri pač nihče ne bo dvomil, da je potrebna. Na božič, 25. t. m. popoldne, vsi na božičnico v ul. Donato Alvarez 1486!

BOŽIČNE PRAZNIKE

si bomo voščili buenosaireski Slovenci na božičnici, ki jo bo priredila prva slovenska osnovna šola dne 25. t. m. popoldne v ul. Donato Alvarez 1486, in na katero nas vabijo slovenski otroci. Kdo se ne bo odzval prijaznemu vabilu naših malčkov?

ZAHVALJUJEMO SE

vsem onim številnim prijateljem, ki so nam poslali naslove svojih znank in znancev. Naj nam ne zamerijo, če nam čas ne dopušča, da bi se zahvalili vsakemu posebej. Preveč jih je, drugega dela pa imamo polne roke.

ONIM NAROČNIKOM,

ki so nam v zadnjem času dostavili naročnino po pošti, sporočamo vam, da jim bomo dostavili pobornice v tem tednu.

Buenosaireska kronika

NESREČA NA DELU

V ponedeljek zjutraj je na postaji "Central Córdoba" priklapljal vagonne uslužbenec José Lagos. Pri tem delu je po nesreči prišel med "puferje", ki sta ga tako stisnila, da je vkljub takojšnji pomoči, kmalu izdihnil v bolnišnici, kamor je bil prepeljan.

Zrtev podobne nesreče je postal v sredo tudi premikač Francisco Terceiro na postaji "Constitución". Prišel je pod železniški voz, izpod katerega so ga potegnili strašno razmesarjenega. Umrl je takoj.

KAMIJON POVOZIL DETE

V torek zjutraj se je igrala 8-letna América Grocco na pločniku v ul. Anchorena 686 pred hišo svojih staršev. V trenutku, ko je mimo vozil kamijon, je dete teklo preko ulice in prišlo pod vozilo. Radi hudih poškodb je dekletce kmalu izdihnilo v otroški bolnišnici. Šoferja so aretirali.

UMRL JE V VLAKU

V torek zjutraj je privozil na postajo Retiro vlak, ki je imel tudi spalne vozove. Ko so uslužbenec začeli čistiti vozove, so našli v enem spalnem vozu mrtvega človeka, ki je ležal v kupeju. Postajenačelnik je to takoj sporočil oblastem, ki so prišle z zdravnikom, da bodo ugotovili vzrok smrti.

PREDRZNI ZLIKOVCI

V torek so trije zlikovci obiskali stanovanje nekega Tubilla v ul. J. M. Moreno 455, ko ga ni bilo doma. Nekam preveč časa pa so se menda mudili v tujem stanovanju, da jih je gospodar zasačil, ko so imeli še polne roke dela. Tubilla je brž vzel revolver ter ustrelil petkrat v zrak, a tudi tatovi so odgovorili s streljanjem, pa ne v zrak, marveč proti Tubilli. Srečo je imel, da ga svinec ni zadel. Možakarji so seveda nato brž odnesli pete, ker so vedeli, da bo radi streljanja prihitela policija, kakor se je tudi v resnici zgodilo. Odnegli so 40 pesov v gotovini in uro. Policija jih sedaj išče.

PIK-NIK

Slovensko delavsko kult. društvo "Ljudski Odr" priredi 24. decembra v Olivosu, na zemljišču "Las Rosas", štiri kvadre od postaje, pik-nik. Od 8. zjutraj do 7. zvečer bo svirala društvena godba. Na sporeda so razne tekme, šaljivi prizori itd. Ves dan bo deloval tudi bufet po zmernih cenah. Vstopnina znaša za moške 50 cent., ženske in otroci pa imajo prost vstop.

PIK-NIK SLOV. DRUŠTVA III. V CORDOBI

Podpisani odbor naznanja članstvu in ostalim prijateljem proste prirode, da bo društvo priredilo dne 24. t. m., svoj prvi društveni pik-nik v lepo in lepo okolico Alte Gracie. Kdor se hoče za ta dan osvoboditi vsakdanjih mestnih neprijetnosti ter se pozabavati nekaj uric v veličastni naravi, daleč od mestnega hrupa, v zdravem planinskem zraku in ob širokem riu, naj se zgleda pri tov. tajniku v ul. Humberto I. 511, kjer bo dobil natančne podatke. Čas proglastitve je vsak dan od 11.30 do 2. pop. ter od 18. dalje, in sicer do petka, dne 22. t. m. zvečer. Ker je organiziran prvi večji pik-nik naše slovenske naselbine, upamo, da se ga bodo udeležili tudi ostali naši rojaki in rojakinje. Čim več nas bo, tem lepši in popolnejši bo izlet.

CAL-CHAQUI

LA CAL HIDRAULICA INSUPERABLE
PREFERIDA POR SUS SOBRESALIENTES CONDICIONES

CASA MATRIZ:
LA VALLE 385-91
U. T. 31 - Retiro 2005/6
BUENOS AIRES

SECCION ROSARIO:
27 DE FEBRERO 1089
U. T. 5771
ROSARIO

CERKVENI VESTNIK

CERKVENI KOLEDAR

17. december — tretja adventna nedelja — zaradi romanja v Luján morajo izjemoma odpasti slovenske večernice ob štirih popoldne, maša za Slovence pa bo ob navadnem času ob desetih dopoldne.

18. december — ponedeljek — spomin svetih mučencev Rufa in Zosima, ki sta bila zaradi stanovitne vere v Kristusa do smrti mučena v Filipih v Macedoniji.

19. december — torek — spomin svetega papeža Urbana V. ki je v pregnanstvu umrl v Avignonu na Francoskem.

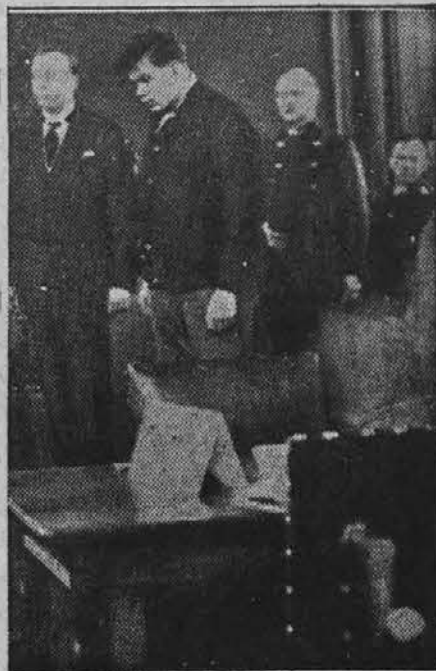
20. december — sredo — mučeniški dan svetega antijohijskega škofa Ignacija, tretjega naslednika apostola Petra, katerega je cesar Trajan obsodil na smrt med divjimi zvermi, in so ga vklenjenega prepeljali iz Azije v Rim. Koderkoli se je spotoma ustavila ladja z Ignacijem, so ga hodili pozdravljati zastopniki kristjanov, katerim se je potem pisмено zahvaljeval in se je do današnjih časov ohranilo sedmero takih dragocenih Ignacijevih pisem. Zaradi bližajočih se božičnih praznikov je prvi februar določen za svečanejši Ignacijev spomin. — Hkrati je danes božični kvaterni in spokorni dan.

21. december — četrtek — spominški dan svetega apostola Tomaža, ki ga ni bilo zraven, ko se je od mrtvih vstal Jezus prvič prikazal svojim učencem, in apostolom ni hotel verjeti, da so Jezusa videli čes: „Ako ne vidim na njegovih rokah znamenja žeblijev in ne vtaknem svoje grsta v rane od žeblijev in ne položim svoje roke v njegovo stran, ne bom veroval!“ Čez osem dni pa je Jezus spet prišel pri zaprtih vratih, ko so bili vsi učenci zbrani s Tomažem vred, stopil je v sredo mednje, jih pozdravil: „Mir vam bodi“,

čes. Ker je organiziran prvi večji pik-nik naše slovenske naselbine, upamo, da se ga bodo udeležili tudi ostali naši rojaki in rojakinje. Čim več nas bo, tem lepši in popolnejši bo izlet.

Zdravo!

Odbor Slov. Prosv. dr. III.

Van der Lubbe, za katerega zahteva državni pravdnik smrtno kazen radi požiga Reichstaga, prav tako, kakor za Torglerja. Za ostale bolgarske obtožence je predlagal oprostitev.

★ ★ ★ ★ ★

potem pa je dejal Tomažu: „Deni svoj prst semkaj in poglej moje foke, daj svojo roko in jo položi v mojo stran in ne bodi neveren, ampak veren!“ — Tomaž je oznanjeval Jezusovo vero Partom, Medijcem, Peržanom in Indijcem. V Indiji je bil tudi obsojen na smrt. Prebodeli so ga s sulicami.

22. december — petek — božični kvaterni spokorni dan, zapovedan post, pritriganje v jedi.

23. december — sobota — božični kvaterni spokorni dan.

24. december — četrta adventna, kvatrna nedelja, posebej posvečena molitvi za dobre duhovnike — slovenske božje službe s slovenskim petjem in slovensko pridigo kakor po navadi ob desetih dopoldne in ob štirih popoldne.

Prilika za adventno spoved v soboto popoldne in v nedeljo katerokoli uro bodisi dopoldne, bodisi popoldne.

CERKVENA KRONIKA

Zakrament svetega zakona sta sklenila Marija Krkoč in Josip Kogoj pred pričama Petrom Moze-tič in Angelom Krkoč. Vse najboljše!

Instituto Médico Moderno

Ta zavod je edini v Buenos Airesu, ki ne razpolaga samo z najmodernejšimi napravami za zdravljenje bolnikov, marveč jih tudi pregleda z X-žarki ter jim analizira kri in seč

KAPAVICA — z vsemi njenimi komplikacijami: Hitro in sigurno zdravljenje potom elektrolize.

SIFILIS — 606-914. Periodične Wassermannove analize

KOŽNE BOLEZNI — Zdravljenje ekzema in sraba

REVMATIZEM — Zdravljenje po najnovejših načinih z injekcijami in z žarki

ŽENSKÉ BOLEZNI — Tok, nerednosti pri čiščenju. Bolnice sprejemamo v posebnem oddelku.

GRLO — NOS — UŠESA

PREGKED: 2 PESA

V tej ceni so vključena tudi zdravila in analize

SPREJEMAMO

od 10. do 12. in od 14. do 21.

Ob nedeljah in praznikih pa samo od 10. do 12.

347 - SUIPACHA - 347

4 1/2 %

BANCO DE LAS AMERICAS

BUENOS AIRES

SAN MARTIN 429

plačuje letnih 4 1/2 % od sto obresti na

HRANILNE VLOGE

ter prodaja po najnižjih cenah

VOZNE LISTKE

za katerokoli pomorsko-plovno progo in družbo

Obiščite

SLOVENSKI ODDELEK

SLOVENCİ DOMA IN DRUGOD

VESTI IZ DOMOVINE

Zanimiva razprava v Nar. skupščini

V četrtek, 9. novembra, se je vršila otvoritvena seja novega zasedanja narodne skupščine, kateri so prisostvovali tudi vsi člani vlade. Predsednik Kumanudi je ob tej priložnosti počastil spomin pok. francoskega državnika Painlevéja.

Na seji, ki se je vršila 15. novembra, je govoril, poleg drugih, tudi župnik dr. Juraj Cenkič, ki je v skupščini zasedel mesto pokojnega Mirka Neudorferja. Dotaknil se je v svojem govoru tudi vprašanja katoliške duhovščine, in je dejal med drugim:

„Kakor Hrvat in katoličan pristajam na državno edinstvo. Mi, katoliški duhovniki, smatramo, da se morajo vse naše zemlje priključiti naši domovini. Že leta 1848. so bili Hrvati za združitev vseh Južnih Južnih Slovanov. Ideja ujedinjenja je vzklikla v našem Križaniču in v velikem vladiki Strossmayerju. Čemu se torej danes trdi, da smo separatisti? Povem Vam, da je nauk katoliške Cerkve ta, da je katoliška Cerkva pripravljena prodati vse svoje zlate posode za to, da pomaga kralju in državi, če sta v nevarnosti.

„Naš narod lojalno ljubi to državo. Drugo je režim. Proti režimu je človek lahko, ker se režim ne more istovetiti z državo.”

Ker je bil v razpravi zakonski osnutek o obvezni telesni vzgoji, ki naj bi se poverila sokolskim društvom, se je govornik dotaknil tudi vprašanja znane spomenice katoliškega episkopata proti Sokolu. Rekel je:

„Ona poslanica je bila objavljena iz verskih razlogov, ne pa iz političnih. Zato ni bila umestna ona kampanja, ki se je vodila proti katoliškemu episkopatu. Naša sedanja ustava priznava katoliško veroizpoved prav tako, kakor druge. In če to ustava priznava, tedaj je treba tudi katoliškemu episkopatu priznati pravico, da svobodno uči vse ono, kar se tiče vere. Jaz sem katoliški duhovnik ter sem kot tak podrejen disciplini in poslušam ukaz svojih škofov. Pa vključ tej svoji pokorščini sem ostal sokol. Jaz sem kot katoliški svečenik imel slavnosten govor povodom Tyrševe stoletnice. Tyršov pokret ima lahko verske in moralne posebnosti, a prav tako ima lahko tudi dobre strani, in jih tudi ima. Naš nadškof dr. Bauer je dovolil, da smejo župniki biti starešine Sokola in da smejo blagoslovljati sokolske zastave, če se društvo izjavi, da ni proti veri. To je dokaz, da poslanica ni bila objavljena iz političnih, marveč iz verskih razlogov, ker — če bi ne bilo tako — bi nadškof ne bil dal takšnega dovoljenja.”

„Pri nas je ukinjen „Orel“, in vprav to je slabo vplivalo na odnose med Sv. Stolicco in naša vlada. Bodimo širokogrudni in glejmo, kako postopajo Čehoslovaki, pri katerih najdemo napise: „Kdor je katolik, ta je orel“ in „Kdor je Čeh, ta je sokol.“ Jaz mislim, da se sedaj dela za konkordat, do katerega mora priti.”

Na seji, ki se je vršila naslednjega dne, ga je radi njegovega govora napadel posl. Mita Dimitrijevič, ki mu je očital, da ni integralen Jugoslovan, ter trdil, da so spomenico o

Sokolstvu rodili politični razlogi. Odgovoril mu je dr. Cenkič, ki je izjavil med drugim:

„Prav lahko izjavim, da sem Hrvat-Jugoslovan ali, ako hočete, jugoslovanski Hrvat, a za sedaj jaz nisem integralen Jugoslovan, ker nočem vreči v koš sijajno hrvaško prošlost in obstoj hrvaškega naroda. Glede poslanice pa Vam lahko rečem, da je sam prevzvišeni nadškof izjavil, da je izšla iz čisto verskih razlogov, in mi mu moramo to verjeti.”

Končno je govornik apeliral, naj se ta poslanica pozabi in naj se narodna skupščina bavi z delom, ki ga narod od nje zahteva.

ZALOSTEN KONEC FILMSKEGA IGRALCA

Na Bledu se je ustrelil filmski igralec Maks Landa. Vzrok samomora so gospodarske neprilike, iz katerih si ni znal pomagati. Truplo so pokopali šele, ko je prišla iz Nemčije njegova ločena žena.

HUDA NESREČA

Pri Novem Sadu se je dogodila težka prometna nesreča. Vlak je zavozil v avto, v katerem sta se peljala major prve zrakoplovne pukovnije Novak ter njegov šofer Aksamović. Nesreča se je dogodila na mestu, kjer gre cesta, preko železniške proge, ki pelje od Novega Sada proti Suti. Novak je v bolnišnici podlegel zadobljenim ranam, Aksamović pa je zadobil težke poškodbe.

PODJETNI FANTJE

Desetim splitskim fantičem se je zahotelo svobode, ki so si jo najlepšo predstavljali pod vročim afriškim soncem. Zmenili so se med seboj da gredo v Afriko. Seveda kot slepi potniki. In so se res vkrcali na parnik „Junak“ tako, da jih ni nihče opazil. Skrili so se v medkrovju med vreče oglja. Fantiči bi skoraj dosegli svoj pustolovski namen, če ne bi bili morskimi bogovi proti njim.

Komaj je „Junak“ zapustil dubrovniško luko, do kamor so srečno prišli iz Splita, se je znašel v hudem morskem viharju, ki je bil tako močan, da je s krova pometal v morje več volov. ki jih je parnik peljal na Malto. Parnik je postal nenkrat orehova lupina, ki so jo valovi premetavali po mili volji. Fantičev v medkrovju se je začela lotevati morska bolezen, tako da so skesani šli k poveljniku ladje. Kapitan

jih je zasliljal in sklenil, da jih v prvi lukji izroči oblastem. Vreme pa se je še bolj poslabšalo, tako da je bil parnik prisiljen, vrniti se v dubrovniško luko. Tam je kapitan izročil mlade pustolovce oblastem, ki so jih odpemile v Split. V Splitu pa jih je seveda čakala kazen, ki pa z ozirom na njihovo mladost ni bila preveč huda.

ZVERINSKO MAŠČEVANJE

V Bojanskem brdu v bližini Belovarja na Hrvatskem se je zgodil strašen akt maščevanja, ki je zahteval dve človeški življenji. Ozadje zločina še ni znano. Na Blaža Šajnovića in Petra Dekolovića je na cesti navalila gruča ljudi, oboroženih s sekirami in koli. Napadenima se je posrečilo pobegniti v neko hišo. Napadalcu pa niso mirovali in so začeli hišo oblegati od vseh strani. Šajnović in Dekalović sta se v hiši zabarikadirala in se obupno branila. Napadalcu pa so začeli rušiti šibke zidove in lomiti vrata. Na ta način se jim je posrečilo vdreti v hišo, kjer so Šajnovića tako zdelali s sekirami in koli, da je bil na mestu mrtev, Dekalović pa se bori s smrtjo. Orožniki so že izsledili napadalec in jih polovili.

HUDA NESREČA NA KOLODVORU

Na kolodvoru v Somboru se je pripetila huda nesreča, katere posledica sta en mrtev in en težko poškodovan železničar. Okrog osmih zvečer sta se na odprti progi razgovarjala železničar Žarko Kovačević in vlakovodja Matijević. Med razgovorom sta opazila, da se s kolodvora pomika vlak proti Novemu Sadu in sta zaradi tega skočila na sosedne tračnice. V trenutku pa, ko sta se ognila eni nesreči, ju je zadel druga. Iz nasprotne smeri je privozil vlak iz Velikega Bečjeja. Lokomotiva je zgrabila oba železničarja in ju podrli na tla. Kovačeviću je lokomotiva odrezala glavo, Matijeviću pa obe nogi. Tragična smrt Kovačevića je izzvala veliko sočustvovanje, posebno še, ker žaluje za njim žena in devet nepreskrbljenih otrok, od katerih je najmlajši star dva meseca. Tudi Matijevićevo stanje je zelo resno in dvomijo, da bi ostal pri življenju.

KRALJEV ROJSTNI DAN

Jutri bodo proslavljali v domovini rojstni dan kralja Aleksandra I., ki se je rodil 17. decembra 1888 na Cetinju in bo torej doživel 45. leto svojega življenja.

VESTI S PRIMORSKEGA

ARETIRANI RIHEMBERČANI BODO PRIŠLI PRED POSEBNO SODIŠČE

O poslednjih aretacijah v Rihemberku smo že poročali v eni izmed prejšnjih števil. Aretiranih je bilo sedem kmečkih fantov, katere obdolžujejo, da so poškodovali Arnaldovo drevesce pred šolo.

Ljubljanski „Slovenec“ je izvedel o tem dogodku še naslednje podrobnosti:

Drevo ni bilo nič poškodovano, le en vršček je bil polomljen. Karabinjerji so zvedeli za to že zgodaj zjutraj. Povedati jim je prišla služkinja šole. Istočasno jim je tudi javila storilce. Poročala je, da je zjutraj ob petih odpirala okna šolskih sob in skozi okno zapazila, da je drevo poškodovano. Natančno je tudi spoznala fante, ki so to storili. Vsi vaščani pa vedo, da služkinja nobeno jutro ni odpirala šolskih oken že ob petih. Čudno je, da je baš ta dan videla poškodovano drevo že ob petih skozi odprto okno. Vsi, ki to žensko poznajo, tudi vedo, da zelo slabo vidi in je nemogoče da bi ob peti uri zjutraj, je bila še noč, opazila in spoznala fante. Vsi v Rihemberku tudi vedo, da je ta ženska več dni nato jedla in pila na občinske stroške. Ali ni verjetno, da gre za fašistovsko izzivanje?

Fantje so še vedno zaprti in bodo sojeni pred izrednim fašističnim tribunalom v Rimu. Svoje jih ne smejo obiskovati in tudi ne vedo, kje se trenutno nahajajo. Sedem slovenskih kmečkih fantov se bo zopet zagovarjalo zaradi poškodbe Arnaldovega drevesa. Edina priča pa bo na pol slepa služkinja, ki je v temi prva zapazila polomljeno drevo in natančno spoznala krivce.

Arnaldovo drevo pred šolo so zavarovali z železnimi verigami, da se mora človek smejeti, ko vidi drevo okovano v železje.

VZORNO GOSPODARSTVO

Lanišče, ki se je odcepilo od Buzeta ter postalo samostojna občina, ni nič kaj zadovoljno s svojim občinskim upraviteljem. In kako bi bilo? Ko se je odcepilo od Buzeta, je Lanišče imelo v občinski blagajni par sto tisoč liric prihrankov iz boljših časov. Danes pa je blagajna prazna in ima občina še par sto tisoč lir dolga.

NOVE CESTE

Iz Podgorja pišejo, da so letos imeli slabo letino in da so prilike vsak dan slabše, pa so ljudje v strahu radi zime, ki je že nastopila.

V okolici se gradijo razne naprave v vojaške svrhe. Napravili so cesto do Vodič, a pravijo, da bo šla še dalje. Gradi se tudi nova cesta od Podgorja proti Trstu, druga, na naš ponosni Slavnik, je pa že končana.

ARNALDOVA DREVESCA

Pri Vodičah so se že dokončala dela za vodovod in na cestah. Sedaj so začeli spet kopati velik rezervoar na takozvanem bregu Lipica.

Občina je letos vsakemu kmetu darovala po deset Arnaldovih drevesc, da jih posadijo. Po osmih dneh se je dogodilo, da so neznanci posekali vsajena drevesca četvorici onih kmetov, ki so se bili kazali najbolj vnete „Arnaldovce“. Isti ali pa drugi neznanci so neke noči uničili istim kmetom ves pridelek na njivah. Oblasti so uvedle strogo preiskavo, ki pa do danes ni obrodila nobenega uspeha. Obenem je občina sporočila kmetom, da bodo odgovorni, če bi se še katero drevesce posušilo, kakor so se bila do tedaj mnoga. Tudi pred cerkvijo so zasadili večje število drevesc, pa jih mora sedaj strážiti podnevi in ponoči po en človek iz vsake hiše.

PROTI SLOVENSKIM POSESTNIKOM

„Istra“ poroča, da je italijanska vlada vzela slovenskim kmetom kakšnih 50 posestev, ker so bili preveč zadolžni in niso zmogli visokih davkov. Samo v Tevčah je bilo vzetih kar 25 posestev.

PROTI SLOVENSKEMU JEZIKU

„Parlare sloveno é proibito“ — takšen napis svari potnike, ki se vozijo v avtobusih med Gorico in Postojno. To je spet ena izmed novih „svoboščin“ za naše ljudi!

UMOBOLEN ČLOVEK KONFINIRAN

V neki vasi v postojnskem okraju so aretirali domačina Šlabnika, bivšega železničarja, ki je bil upokojen radi umobolnosti. Star je 55 let. Na vrata poštnega urada je bil napisal, naj se na pošti govori slovensko, pa so ga uradniki ovadili. Obsodili so ga na dve leti konfinacije.

SMRTNA KOSA

Po dolgi in mučni bolezni je umrl v tržaški mestni bolnišnici rojak Štefan Lipičar, doma iz Kala pri Kanalu. Pokojni Lipičar je bil svoj čas vnet delavec na kulturnem polju. Udeleževal se je kot tajnik pri domačem prosvetnem društvu. Po njem žaluje žena s petimi nedoroaslimi otroci. Naj mu bo lahka domača zemlja!

HUDA ZIMA

Kakor poročajo iz raznih krajev Julijske krajine, je pritisnila povsod prav huda zima, ki povzroča prebivalstvu resne skrbi. V mnogih krajih močno sneži in tudi v Trstu imajo snežni metej z močno burjo, ki je pred par dnevi dosegla hitrost 250 kilometrov na uro. Radi burje je bilo tudi že nekaj nesreč, kakor se to dogaja vsako leto.

Z MIRNIM SRCEM SE LAHKO ZATEČETE

ZASEBNO KLINIKO

Calla Ayacucho 1584 U. T. 41 - 4985 Buenos Aires

V VSAKEM SLUČAJU

KO ČUTITE, DA VAM ZDRAVJE NI V REDU. NASLI BOSTE V NAŠI KLINIKI SPECIALIZIRANE ZDRAVNIKE IN NAJMODERNEJŠE ZDRAVSTVENE NAPRAVE

UPRAVITELJ NAŠ ROJAK DR. K. VELJANOVIĆ

NAŠA KLINIKA JE EDINA SLOVANSKA KLINIKA. KI SPREJEMA BOLNIKE V POPOLNO OSKRBO, IN SICER PO JAKO ZMERNIH CENAH. IZVRŠUJEMO TUDI OPERACIJE

POSEBEN ODDELEK ZA VSE ŽENSKÉ BOLEZNI IN KOZMETIKO

Sprejemamo od 14. do 20. ure.

SMRT ZNANEGA ŽIVINO-ZDRAVNIKA

V Vipavi je umrl znan žvinozdravnik Tone Poheraj, doma iz Solkana. Bil je znan po vsej Vipavski dolini kot dobra duša in so ga povsod radi imeli.

NOVE ARETACIJE

V Sv. Luciji pri Tolminu so karabinerji aretirali več naših fantov. Oblasti doslej še niso hotele povedati, zakaj so te fante pozaprele, domnevajo pa, da zato, ker so prepevali slovenske pesmi.

Iz Košan poročajo, da so večino naših fantov, ki so bili aretirani v prvih dneh oktobra, spet izpustili na svobodo. Sestorico so pa še pridržali v zaporu, namreč: Pupisa Leopolda, Stradjota Jožeta, Martinčiča Alojza, Mautingerja Antona, Adama Jožeta in Biščaka Lojzeta. V tržaških zaporih čakajo sedaj na obravnavo.

Zagovarjal jih bo, vse skupaj, znani tržaški odvetnik Zennaro. To je spet hud udarec za prizadete družine, ki si bodo morale izposoditi denar, da bodo plačale zagovornika. Najbolj je prizadeta družina Alojza Biščaka, ki je brez očeta in je kot najstarejši sin vodil gospodarstvo.

NOV BALILSKI DOM

V Dekanih so otvorili nov balilski dom. Za to priliko so obiskali vas tajnik Dopolavora Nasi ter zloglasni inšpektor fašistične stranke Nino de Petris (nekdanji Petrič), pa še mnogi drugi koprski fašisti. Za ta dom so potrošili nič manj ko 70.000 lir. Njegova bogata notranja uredba je v kričečem nasprotju s siromašnimi hišami, ki ga obdajajo, a je bilo seveda potrebno nekaj takšnega, da se bo čim več otrok ujelo na li-manice potujočevalne balilske organizacije.

VOJAŠKE NAPRAVE

Povsod v Istri gradijo z veliko vneemo razne vojaške naprave in poslopja. V bližini Podgrada so sezidali že dve kasarni, kmalu pa bodo začeli graditi še tretjo. Med Podgradom in Hrušico, na Kalini, zidajo velika skladišča za municijo. Tudi karabinersko posadko so ojačili v Podgradu: prej jih je bilo 45, sedaj pa jih je tam kar 80.

Ruth Etting, znana pevka iz Broadwaya, bo odslej nastopala kot filmska igralka

NEKAJ PODATKOV O KITAJSKI VOJSKI

Po podatkih pekinških dnevnikov seje zdaj nesrečna kitajska republika do 2 milijona 600 tisoč rednega vojaštva, poleg tolpe prostovoljcev ali tudi razbojnikov. Stalna vojska se uradno deli na 66 posebnih armad. A v resnici želi sleherni poveljnik posameznega zbora, brigade ali divizije vedno samo popolno samostojnost, se ne zmeni za povelje in stori, kar hoče. Maršal Čang-Kaj-Šek ima naslov "najvišjega poveljnika oboroženih moči republike", a v resnici razpolaga samo s 225.000 mož najbližjih oddelkov, pri katerih je v stanju uveljaviti svoj osebni vpliv. Vse ostalo "redno" vojaštvo, po številu 2.345 tisoč mož nadaljuje po navadi vedno isto "malo vojno" z vsemi slučajnostnimi nasprotniki, ki ne marajo biti brez ugovora oskubljeni. — Kitaj se deli na 28 provinc pod posameznimi gubernatorji, ki imajo zopet lastno "deželno vojsko". Oddelki stalne vojske oz. prostovoljci na

NAROČITE SE NA "Novi list"

sal, kdo da je zunaj. Bil je to trd glas, ki je izdajal tujca. Vrata so se odprla, a samo za nekaj centimetrov. Reeder je zagledal človeka, ki je kazal kakšnih šestdeset let, bil zabuhlega in mozoljastega obraza ter belih lasi, ki so mu razmršeni padali na čelo. Oblečen je bil v zelo revno in prav nič čisto obleko. "Kaj hočete?" je vprašal z debelim in hripavim glasom.

"Prišel sem po informacije zaradi bratovščine."

"Izvolite pisati."

Hotel je zapreti vrata, a je to preprečil čevlji gospoda Reederja. Ta jih je odprl na stečaj ter je vstopil. Bil je to zelo skromen urad ves v neredu, umazan in žalosten. Dasi je bil vroč dan, je gorel ogenj v plinski peči. Prašna okna so iz gledala, kakor da se sploh nikoli niso odprla.

"Kje pa imate Vi svoje ogromno bogastvo?", je vprašal Reeder z veseljem glasom.

Starec ga je začel gledati z mežikajočim pogledom.

Govoril je s tujskim naglasom, a detektiv je takoj spoznal, da ima posla z izobraženim človekom. Poleg steklenice, ki je bila na mizi, so še razna druga znamenja kazala, da je vdan opojnim pijacem. Povaljano ležišče je pričalo tudi, da je ta človek celo spal v tako nezdravi sobi. "Vi morate semkaj pisati mi smo agentje. Ne smemo sprejemati obiskov".

"Ali smem vprašati, s kom imam čast govoriti?"

"Moje ime je Jones", je odgovoril.

"To Vam mora zadostovati".

V sobi so bile tri ali štiri reči, ki so vzbujale pozornost gospoda Reederja. Pri oknu je bila majhna lesena policja, ki je vsebovala troje steklenih cev ter pol tucata steklenic različnih velikosti.

"Ali pisarite mnogo?", je vprašal Reeder.

Na pisalni mizi so ležali mnogi rokopiši in na umazanih uradnikovih rokah je bilo mnogo tintnih madežev.

"Da, pišem mnogo", je odgovoril Jones z rezkim glasom. "Prejemamo mnogo pismen in nikoli ne vidimo ljudi, ki se obračajo na nas. Mi smo samo agentje."

"Čigavi?", je vprašal detektiv.

"Od bratovščine. Oni živijo na Francoskem... na Francoskem Jugu. Ne želijo, da bi se njihova dobra dela razvedela. Na vsa pisma se odgovarja tajno. So zelo bogati ljudje. To je vse, kar Vam lahko povem, gospod."

Ko je stopal navzdol po stopnicah, si je g. Reeder sam zase na tiho poživžgaval, kar ni bila vprav njegova navada; vključ povpraševanjem in vključ prilizovanju, se mu le ni bilo posrečilo izvedeti naslova teh Bratov dobroteljskih, ki so živeli v južnem delu Francije in ki so na tajnem delali dobro.

Bilo je že prekasno za čaj in

prezgodaj, da bi šel domov. Mr.

Reeder je namignil šoferju ter se je dal odpeljati proti Whitehallu.

Vozilo je šlo vprav preko Trafalgar Squareja, ko ga je neki avto prehitel, pa je Reeder tedaj vrgel skrit ven pogled, na človeka, ki se je v njem peljal. Doktor Clutterpeck je zrl v nasprotno smer in je bil svojo pozornost posvetil incidentu, ki se je bil dogodil nekemu kole-sarju. Mr. Reeder se je sklonil k oknu.

"Vozite za tem-le avtom", je naročil šoferju, "pa mi ga nikar ne zgubite izpred oči. Jaz bom skrbel, da Vas policija ne bo ustavljala."

Avto je vozil počasi po Mallu do Bridgiala Walka, krenil okrog War Memoriala in obrnil na levo, a se je na zunaj izgledalo precej raz-jena zunaj izgledalo precej raz-košno. Mr. Reeder je ukazal šoferju, naj vozi dalje, pa je skozi okence videl, kako je dr. Clutterpeck stopil iz svojega vozila. Ko je bil prepričan, da ne bo vzbujal pozornosti, je Reeder ustavil svoj avto, plačal ter se peš vrnil nazaj.

Srečal je policaja, kateri ga je spoznal ter ga po predpisih pozdravil.

"To-le poslojpe, gospod? To je Inozemski klub. Bil je prej „Banbury Club“, a ni plačeval, pa ga je tedaj neki tuji gospod otvoril kot zbirališče za gotovo gospodo. Ne vem, kaj so, a vsak teden imajo „hall“, ki je nekaj posebnega — in

zdi se mi, da imajo tudi prav dobro kuhinjo."

Inozemskega kluba g. Reeder ni poznal, pa je bilo torej razumljivo, da ga je zanimal. Ni skušal vstopiti, a ko je stopal mimo poslopja, si ga je ogledal s paznim očesom. Videl je steklena vrata in za njimi služabnika v livreji. Inozemski klub je imel prostore v hiši, ki je stala na samem. V ozadju je bila nekoč cela vrsta konjušnic iz one dobe, ko je bilo še v navadi, da so dame in gospodje imeli mnogo konjev in vsaj dve kočiji. Kakšno gradbeno podjetje je bilo kupilo te konjušnice ter zgradilo na njihovem mestu nekaj zgradb velikomestnega tipa, visokih in prav nič zapeljivih in katerih edina lepa poteza je bila njihova enostavnost. V eni teh zgradb so bile prodajalne "West Enda", ki je bil, kakor je izgledalo, krojaško podjetje. Druga zgradba ni izgledala tako pomirjevalno. Mr. Reeder si je ogledal beli napis na plošči, pritrjeni na vrata, naredil je še nekaj korakov okrog zemljišča, ter se je spet vrnil na svoje izhodiščno mesto.

Clutterpeckovo vozilo je bilo izginilo. Ko je detektiv spet stal pred klubom, je zapazil, da vratarja več ni. Šel je na drugo stran ceste, opazoval dolgo časa in zelo natančno celo poslojpe, ter nato spet krenil proti zemljišču.

(Nadaljevanje gleda)

PODLISTEK

MRKUN

(Nadaljevanje)

(11)

"Ali veste, da je Hallaty izginil, potem ko je ukradel banki četrto milijona?"

"Da. To je zelo vplivalo na John-nyja; nekaj dni sploh ni o drugem govoril, nego o tem dogodku. Bil je zelo nervozen in v skrbah, in jaz vem, da cele noči ni spal, ker sem slišala, kako je brez prestanka stopal po svoji sobi. Kupil je bil vse izdaje listov, da bi čim več izvedel o tem, kar se je bilo dogodilo."

Mr. Reeder je dolgo sedel molče pa si je med tem grizel zgornjo ustnico.

"Ali ve kdo, da ste našli to beležnico in ta-le izrezek?"

Močno se je začudil, komu je dekle pritrdilo.

"Našel jo je vratar, ki mi je pomagal pri premikanju neke omare", je odgovorila. "Prinesel mi jo je takoj. Najbrž je bila padla mojemu bratu iz kakšnega žepa. V tisto omaro je včasih obešal svoje obleke."

Bilo je že pozno popoldne, ko je Mr. Reeder prispel v Lincoln's Inn Fields; našel je številko 297 in je šel do četrtega nadstropja, kjer je na neki tablici, pritrjeni na zid, bilo zapisano ime one dobroteljske ustanove.

Potrkal je, pa je neki glas vpra-

ZA POUK IN ZABAVO

ZANIMIVOSTI O NAJMANJSEM ČLOVEŠKEM PLEMENU

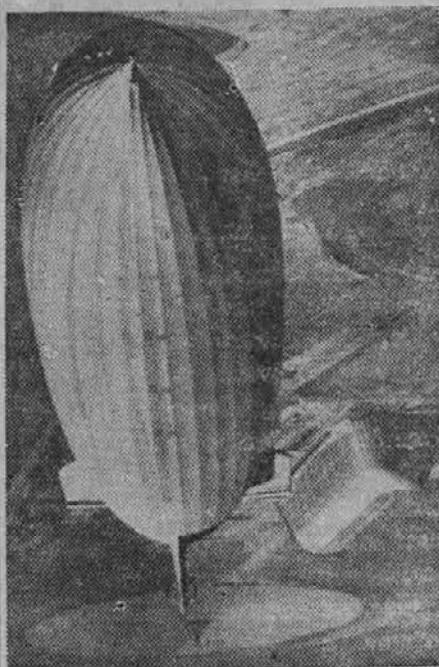
Etnolog P. Šebesta je predaval pretekli mesec v Ljubljani o pigmejcih, najmanjšem človeškem plemenu, med katerim je dalj časa bival in kamor se namerava spet povrniti prihodnje leto, da bo nadaljeval svoja raziskavanja o njihovem življenju, o njihovi kulturi in drugih zanimivih podrobnostih.

V letih 1924 in 25 je raziskaval pigmeje Semang na polotoku Malaki, 1929. in 1930. pa one, ki žive v pragozdih ob reki Ituri, pritoku reke Kongo.

O njegovem zanimivem predavanju posnemamo iz "Slovenčevega" poročila naslednje odstavke:

Slike, ki jih je raziskovalec sam na licu mesta posnel, so nam živo pred očmi preproste pigmeje, ki žive v divji samotni pragozi, ob divjih rekah in v samotnih gorovjih. Gledali smo čisto svojstvene rase, ki se telesno od vseh drugih razlikujejo. Njih stas meri na Malaki kvečjemu do 150 cm, v Afriki 135—145 cm. Zadnji so torej najmanjši ljudje na svetu. Imajo žolto barvo in nakodrane lase. Trup jim je masiven in čokat ter vsajen na kratkih nogah, roke so lične in delikate; povelikosti segajo svojim zamorskim sosedom komaj do pazduhe. Azijski pigmeji so bolj temne barve. Dosedaj še ni pojasnjeno vprašanje, ali je med azijskimi in afriškimi pigmeji genetska vez, kako sorodstvo skupnega izvora. Vsekako pigmeji niso morda degenerirani potomci visokostasitih drugih ras, ampak so samostojno deblo človeške rase, in smemo reči relativno najstarejše. Prav v tej starosti je njihov pomen za kulturno zgodovino človeštva.

Etnologi sklepajo iz njihovega najpreprostejšega kulturnega inventarja na njihovo starost. Za bivališča jim služijo na Malaki priprosti zasloni proti vremenskim neizodam, ki si jih napravijo iz drog in kolov, preko katerih polagajo za streho ploščate palmovne liste; v Afriki pa se skrivajo v kočicah, ki jih postavijo žene v 2 urah iz upognjenih viter in vej, pokritih z zelenjem in listjem in ki izgledajo kakor poveznjen koš. Ta bivališča so od danes na jutri, ker se stalno selijo iz kraja v kraj; prezivljajo se namreč zgolj od divjih gomoljev in zelišč, ki jih nabirajo ali izkopavajo z lesenim drogom iz zemlje. Za spremembo jim služi, divjačina, ki jo lovijo v Afriki z lokom in puščico, na Malaki pa z bambusovo

Ameriški orjaški zrakoplov „Makon“

☆ ☆ ☆ ☆ ☆ ☆
cevk, iz katere pihajo kratke zastrupljene puščice. Opice, sloni, divje svinje, potem pa še vsakovrstna go-lazen kot desert, jim služijo za hrano.

Pigmeji niso popolnoma nagi, o-krog ledij imajo pas iz lubja, ki jim pokriva spolovila.

Ogenj si pripravljajo z rogljanjem in drganjem trdega lesa ob mehke-m lesu. Hrano si kuhajo na Malaki v bambusovih ceveh, v Afriki pa v lon-čenih posodah, ki jih dobivajo od zamorcev.

Čeprav je njihova snovna kultura tako preprosta, imajo urejeno dru-žabno življenje. Z malimi izjemami živijo v enoženskem zakonu in vzga-jajo svojo dečo v dobre ljudi. O ka-ki moralni razravanosti ali divjem za-konu ni govora: družina je družabna in gospodarska enota, delo je enako razdeljeno med možem in ženo.

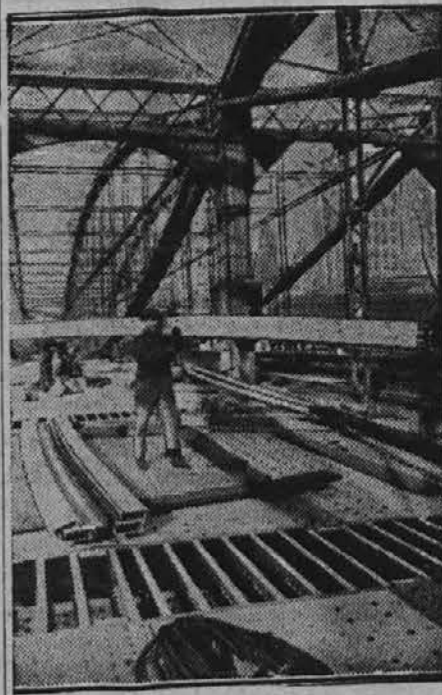
Poznajo tudi Najvišje bitje, ki ga imajo za Očeta; z njim občujejo za-upno in priprosto. Ko gredo na lov, pojejo in skačejo, vmes pa naenkrat zakličejo: „Tore, daj, da najdem in zadenem slona ali svinjo!“ Tore je ime za Najvišje bitje. Čarovništva, duhov itd. ne poznajo preveč, pač v toliko, v kolikor so to prevzeli od svojih sosedov.

Blodnje razvojnih teorij, ki so a priori trdile, da je človek začetkom brez višjih idej in da se spoli pa-rijo po živalskem nagonu, so se danes preživele. Dejstva prikazujejo prav nasprotno sliko. Pigmeji, katere bi smeli smatrati kot odcepek prvotne človeške rase, ki se je umaknila v pragozd in tam ohranila v tišini in sa-moti naravno deviško stanje prakultu-re, so popolnoma moralna bitja, ki imajo vse bistvene sposobnosti in lastnosti racionalnega človeka.

ČUDOVITA URA

Na zvoniku stolnice v Münstru na Nemškem imajo znamenito uro, o kateri pripoveduje pripovedka ta-kole: Mojstru, ki je naredil to ču-dovito uro, je mestni svet dal iz-takniti oči, da ne bi mogel narediti še druge take ure za kako drugo mesto. Nesrečni mojster pa se je maščeval ter je z enim samim pri-jemom ustavil uro, katere poslej noben mojster ni mogel več popra-viti, da bi šla.

Sedaj pa zopet gre. Kajpada ni lahko razvozljati toliko znanstvenih, astronomskih in astroloških podat-kov, ki jih je mojster strnil v to uro. Pod velikim kazalcem je v okrogli odprtini napravljen kalendarij s podatki za 532 let naprej. Ker je bila ura narejena leta 1540, ti po-datki segajo do leta 2071. Najbolj zanimivi in priljubljeni del te ure pa so zvonovi, ki tako ubrano po-jo, kakor bi igral na orgle, ter sprehod svetih Treh kraljev. Opoldne vsa-kega dne se zbere pred uro velika množica domačinov in tujcev, ki čakajo, kdaj bo „možiček“ zatrobil po-dne in njegova „ženica“ udarila s kladivom na zvon. Komaj preneha udarec zvona, se odpro mala vrata in sveti Trije kralji počasi prikor-a-jo ter se s prijaznimi pokloni in svojimi darovi približajo Jezušku in njegovi materi. Med tem pohodom zvonijo zvonovi na uri ubrano pe-sem „In dulci jubilo“.

V Pittsburgu, v Združenih državah, gradijo most iz samega dur-alu-minija

ROJAKOM NA ZNANJE

V naslednjih vrstah hočemo po-jasnitri našim cenjenim rojakom in rojakinjam o slovenski šoli, ki se je otvorila meseca maja tekočega leta v okraju Villa Devoto in pa o „Bo-žičnici“, ki jo priredi „Prva slov. šola“, dne 25. t. m. v društvenih pro-storih Sokola „La Paternal“, v Ca-lle Donato Alvarez 1486, točno ob 17. uri popoldne.

Slovenska šola v Villa Devoto je bila ustanovljena za vse naše otro-ke, ki živijo v okraju Villa Devoto pa tudi v okraju Villa Real, ne oziraje se na politično prepričanje njihovih staršev. In če je Sokolsko društvo dalo pobudo za takšno šolo bi se pa morala vsa naša slovenska društva zanimati in priskočiti na pomoč, da bi se pozneje ustanovil širši šolski odbor, v katerega bi prišli predstavniki vseh slovenskih društev in tudi, po potrebi, zainte-resirani starsi, ki niso člani nobene organizacije. V tem slučaju bi slo-venska šola ne izgledala kot ustano-va enega samega društva, ampak bi-la bi že lahko neodvisna in v korist celokupni slovenski koloniji. Skuša-lo bi se nato otvoriti več podružnic, ki bi jih lahko obiskovali oni otro-ci, ki živijo v drugih okrajih. Vz-drževanje šole v tujini je zelo otež-kočeno, ker se moramo v tej krizi boriti za vsakdanji kruh in eno sa-mo društvo zelo težko vzdržuje ustanovo katero bi morala vsa dru-štva podpirati. Saj je potrebna naši mladini, da ne utone v morju tujine. Čemu se vzdržujejo naša slovenska društva, ako za nami ne bomo imeli naslednikov, ki bi poznali slovenske navade in običaje ter znali mate-riščino? Čemu naše lepe knjižni-ce?

V zadnji številki „Slovenskega Tednika“ je pisano, da se Sokolsko društvo „La Paternal“ ni odzvalo na vabilo k sodelovanju pri „Božičnici“, ki jo priredi „Slov. Prosvetno Dru-štvo I.“ V znanje javnosti moramo pripomniti, da Sokolsko društvo le-tos ne priredi Božičnice, ampak pri-re-di jo „Prva Slovenska Osnova Šola“ iz Villa Devoto, kakor je bilo v tem listu že pred enim mesecem javljeno. Sedaj je bila lepa prilika, da se prebije zd, ki je oviral bližje sodelovanje naših organizacij, za tako prepotrebno in dalekosežno in izseljeniško ustanovo, kot je sloven-ska šola v tujini. Hvalevredno od Slovenskega Prosvetnega društva

bi bilo, da bi nesébično in bratsko priskočilo na katerikoli način na pomoč šolskemu odboru. Dolžnost vsake slovenske organizacije je po-magati, da se ta prva „Božičnica“ Slovenske šole priredi z velikim u-spehom in da se pokaže našim star-šem in širši javnosti, kako se vse organizacije zanimajo za takšno ko-ristno akcijo.

So nekateri v naši slovenski ko-loniji, ki vidijo slovensko šolo kot izključno last Sokola, kar pa ni res. Ako se prepričajo bolj natančno, bodo videli, da se v slovenski šoli uče otroci staršev, ki pri sokolskem društvu nimajo prav nič opraviti. Zatorej ponovno povemo, da sloven-ska šola ni bila ustanovljena samo za otroke sokolskih staršev, ampak za vse, brez izjeme.

„Božičnice“ ne priredi sokolsko društvo, ampak „Prva slov. šola“ iz Villa Devoto, pri kateri bodo tudi vse točke prednašali malčki sloven-ske šole s tem namenom, da bodo slovenski starši videli, koliko so se naučili materinščine v tako kratkem času, ako se pomisli, da so se začeli učiti slovenščine kot kakšen tuj je-zik. A še dosti je dela na tem polju, preden bodo dobro obvladali našo lepo govorico.

Čisti dobiček te prireditve je na-menjen šoli sami, in sokolsko dru-štvo „La Paternal“, kot nje ustano-vitelj, mora z vsemi silami skrbeti, da se ta koristna ustanova ne izjalo-vi. In iz tega edinega razloga ni moglo pristati na sodelovanje pri skupni „Božičnici“, za slovenske o-troke, katero priredita „Slovensko Prosvetno Društvo“ in „Ljudski Oder“. Zelo razveseljivo dejstvo je to povabilo vsem slovenskim organi-zacijam od strani „Slov. Prosvetne-ga društva“, in to iz razloga, ker dokazuje, da je v naših društvih še vedno zdrava misel za skupno delo-vanje v korist cele slovenske kolo-nije.

Šolski odbor.

NAŠE URADNE URE.

Naš urad je odprt vsak delavnik dopoldne, pa tudi — izvzemši sobo-te — popoldne: od 9. do 12. in od 15. do 18. ure. Vendar pa prosimo one rojake, ki bi radi dobili kakšne informacije ali pojasnila, da izbe-rejo za svoje obiske, če jim je le mogoče, prve dni v tednu.

SPOLNE BOLEZNI

Zdravimo kapavico, sifilis, kožne in krvne bolezni ter živčno in spolno slabost. Razpolagamo z najmodernejšimi zdravstvenimi pripomočki in najnovejšimi napravami.

DIATERMIJA — X-ZARKI — ULTRAVIOLETNI ŽARKI — LABORATORIJ ZA ANALIZE

HITRO IN SIGURNO ZDRAVLJENJE BREZ BOLEČIN

POSEBEN ODDELEK ZA ŽENSKE

Vodijo ga specializirani zdravniki in babice — Pod ugodnimi pogoji sprejemamo bolnice v popol-no oskrbo. — Hitro zdravljenje nerednega čiščenja.

SAMO 40 PESOV

stane popolno zdravljenje kapavice

Zdravimo tudi na tedenske obroke od \$ 5

Gran Instituto Médico Abasto

3284 - CORRIENTES - 3284

II. nadstropje

Specializirani zdravniki, diplomirani na tukajšnjih in na inozemskih univerzah sprejemajo

od 10. do 12. in od 15. do 21. ure.

Ob nedeljah in praznikih od 10. do 12. ure.

Odkritje spomenika Aristidu Briandu, velikemu zagovorniku miru med narodi

ŽENSKI KOTIČEK

OBLEKE ZA POTOVANJA

Nekaj čednih modelov za potovanje po morju in tudi za druge prilike

ZA NAŠE KUCHARICE

JETRA Z GORČICO

Telečja jetra zrezi na velike kose. Samo zarumeni maslo in eno ribano čebulo. V tem cvri jetra osem minut. Potrosi nato nekoliko moke ter prilij juhe, ki naj zavre. Primešaj temu eno žlico gorčice (mostaza), nekoliko kisa, nekoliko soli in popra. Pusti, naj par krat zavre, preden serviraš.

LEŠNIKOVA ALI OREHOVA TORTA

30 dkg olupljenih in zmletih lešnikov (ali orehov), 30 dkg sladkorja, 2 jajci. Mešaj pol ure 8 rumenjakov s sladkorjem, da dobro naraste. Dodaj lešnike in nazadnje sneg 8 beljakov. V dobro namazani in z moko potresen tortni model vlij to zmes in peci v zmerni pečici. (Da torta bolje zraste, dodaj nekoliko pecivnega praška). Dobro ohlajeno torto prereži na dve, tri plasti in vmes namaza s kremo ter polij z ledom. Krema: Mešaj 14 dkg sirovega masla, da se osmetani, dodaj med masanjem 14 dkg sladkorja, 14 dkg v peči omeščane čokolade, eno celo jajce in tri rumenjake, da dobro naraste. To kremo se lahko uporabi za mazanje torte od zunaj, ker se na zraku strdi, medtem ko v notranjosti torte ohrani svojo vlažnost. Čokoladni led za polivanje torte: Kuhaj 15 15 dkg sladkorja s tremi žlicami vode in žličko limonovega soka tako dolgo, da ko primeš kapljo med prste, se ti napravi nit. Urno dodaj tri žlice zribane čokolade in kuhaj še nekoliko. Ko odstaviš od ognja, mešaj dalje, da se nekoliko ohladi, in polij po torti. Z nožem brzo ravnaj led po vrhu in ob straneh, ker se ta led hitro strdi.

ZA KRATEK ČAS

Pred sadiščem

Sodnik: „Torej, priča, gospod Zgaga, vi ste bili deset korakov oddaljeni od obtoženca, ko je ta prvič ustrelil?“
Priča: „Približno 10 korakov.“
Sodnik: „In pri drugem strelu?“
Priča: „O pri drugem strelu pa že kakšnih sto korakov...“

Verjetno

Čevljarški učenec je našel obsežno denarnico ter jo, domov prišedši, izročil mojstru. Mojster jo je odprl in videl, da je prazna.
„Ti, tepec, kje je pa denar?“
Učenec: „Na davkariji.“
Mojster: „No, potem ti pa že rad verjamem.“

Kako je razširjen radio

Ši zemeljski obli dve milijardi ljudi, abonentov. Glavni del radio naročnikov ima Evropa s 464 milijonov prebivalcev in 21 milijoni aparatov. Povprečno so izračunali: v Evropi na vsakih tisoč prebivalcev 45 radio naročnikov. Evropi sledi Severna Amerika s 17.500.000 radio-naročniki med 134 milijoni prebivalcev. Tu pride na vsakih tisoč prebivalcev 132 naročnikov. Azija s 100 milijoni prebivalcev in s komaj 1.650.000 abonentov je na tretjem mestu. Srednja in Južna Amerika ima le en milijon abonentov, Afrika s 145 milijoni prebivalcev pa komaj 160.000. Precej naročnikov ima Oceanija z 10 milijoni prebivalcev in 57 abonentov na vsakih tisoč oseb.

Po številu radio-naročnikov je Velika Britanija s 5.500.000 naročniki na prvem mestu. Sledi ji Nemčija s 4,5 milijoni in evropska Rusija s 3,5

milijoni naročnikov. Francija ima 2.000.000 in Italija 900.000 naročnikov. Jugoslavija je s 60.000 radio-naročniki na 19. mestu. Sorazmerno razpolaga Danska z največ radioaparati; na vsakih tisoč prebivalcev pride 150 aparatov. Najmanj pa jih imajo Kitaj, Filipini in Turčija, kjer odpade na vsakih tisoč prebivalcev komaj 0,06 aparata.

Zanimivo je, ako primerjamo z navedenimi številkami tudi številke o telefonu, ki se nanašajo na posamezne dežele. Največ jih ima seveda Amerika, kjer odpade na vsakih tisoč prebivalcev 160 telefonskih aparatov. Na drugem mestu stoji, kar je prav za prav razumljivo. Nova Zelandija s 110 aparati. Sorazmerno najmanj telefonskih števil ima Brazilija, kjer odpadejo na vsakih tisoč prebivalcev komaj 4 telefonski naročniki.

Proslava 10. obletnice proglasitve republike na Turškem

SOKOLSKO DRUŠTVO "LA PATERNAL", priredi dne 31. t. m. svoj prvi

SILVESTROV VEČER

v proslavo druge obletnice samostojnega obstoja s sledečim sporedom:

1. Vinko Vodopivec: "SNUBAČI", orkester
2. Dr. Ant. Dolinar: "VENČEK SLOVENSkih NARODNIH", mešan zbor
3. V. V. "KAKRŠEN GOSPOD TAK SLUGA", burka iz vojaškega življenja v 1 dej.
4. "SLOVO STAREGA IN PRIHOD NOVEGA LETA", živa slika.

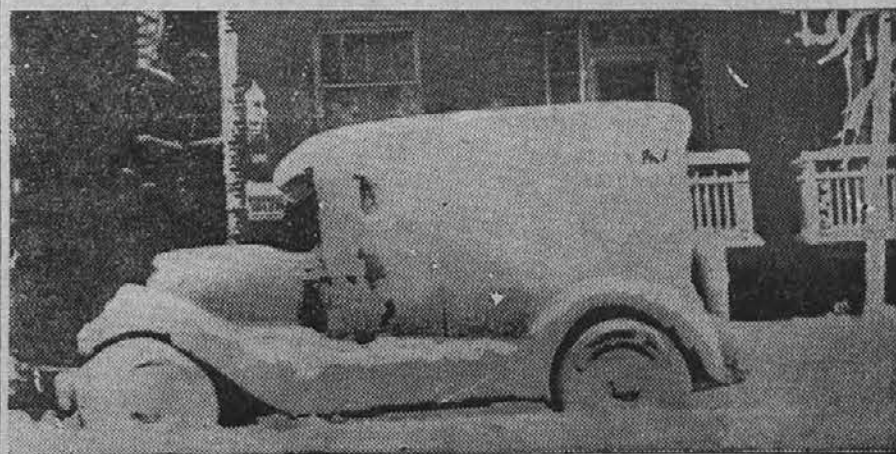
Po končanem sporedu pa se bomo zabavali s plesom do zore, pri katerem svira društveni orkester.

Buffet bo v društvenih rokah in po ceni

Prireditve se bo vršila v dvorani "ASOCIACION DE SOCORROS MUTUOS", v Calle VENEZUELA 3989 (štiri kvadre od Rivadavije, v višini 3900), točno ob 21. uri.

Prometna sredstva za prihod in odhod so sledeča: Subterráneo Anglo-Argentino postaja "Medrano"; Tranvije Anglo-Argentina št. 2, 5, 26, 27, 44, 73, 84, 85 in 97. Tranvije Lacroze št. 5, 8, 12, 13 in 22. Omnibusi: Columbia št. 84. — Ciudad de Buenos Aires št. 4. — C. A. T. M. št. 91. — Villa Lugano št. 1. — Brockway št. 101, La Nación št. 10 — La Capital št. 82. K številni udeležbi vabi vse naše rojakinje in rojake

ODBOR.

Zima je pritisnila v Kanadi: Debel sneg na cestah v Montrealu

MEDICINAL NEWS

Največja klinika v Buenos Aires

10 ZDRAVNIKOV - SPECIALISTOV. 12 KONZULTORIJEV.

POSEBEN ODDELEK ZA SPOLNE BOLEZNI. Zdravljenje na obroke po 10.— \$ na mesec

ZENSKI ODDELEK. Načelujeta mu zdravnica in zdravnik, ki sta specializirana v porodništvu in v vseh ženskih boleznih

SPLOŠNA KLINIKA. Jetika, bolezni srca, želodca, jeter, obisti, črevesja itd.

ODDELEK ZA X-ZARKE. Radioskopija. Radiografije po 10. — \$ vsaka.

ODDELEK ZA ELEKTRIČNO ZDRAVLJENJE. Višinska svetloba, ultravioletni in infrardeči žarki. Najmodernejši stroji.

POSEBEN ODDELEK ZA OTROKE.

LABORATORIJSKI ODDELEK. Vsakovrstne analize.

SANATORIJSKI ODDELEK. Sprejemamo po nizkih cenah in v popolno oskrbo bolnike, ki so pod stalnim zdravniškim in kirurškim nadzorstvom.

ZOBOZDRAVNIŠKI ODDELEK. Izdiranje zob brez bolečin. Nizke cene. Umetna zobovja.

Ko čutite, da niste zdravi, pridite k nam, kjer vas bodo pregledali strokovnjaki, ki prav tako postopajo z revežem kakor z bogatinom.

KONZULTACIJE SO BREZPLAČNE
ZDRAVIMO TUDI NA MAJHNE MESEČNE OBROKE

GOVORIMO SLOVENSKO

Sprejemanje strank od 9.—12. in od 15.—21.

Ob nedeljah in praznikih od 9.—12.

U. T. 35, Libertad 5410

28 SUIPACHA 28

Krvavi izgredi na Španskem

Preteklo soboto so izbruhnili v raznih španskih pokrajinah krvavi izgredi, katere sta pripravili anarhistična zveza ter Splošna delavska konfederacija. V proglasu, ki so ga objavili voditelji upora, je bila rečeno, da bodo odpravili zasebno lastnino, da bodo revolucionarni odbori zasedli tvornice in prodajalne, zemlja pa bo postala last svobodnih občin.

Najhujši spopadi med policijo in vojaštvom ter uporniki, ki so bili dobro oboroženi, so se izvršili v Barceloni, Zaragozi in Logroñu.

Vlada je proglasila "alarmno stanje" in tekom treh dni se ji je posrečilo vpostaviti red. Bila je že v naprej obveščena o anarhističnih načrtih, saj je bila radi tega že sedem dni prej proglasila tudi izjemno stanje. Posledica teh krvavih izgredov je, da je bilo 128 oseb ubitih in 230 ranjenih.

Hud poraz bolivijske vojske

Bolivijska vojska, ki operira v Chacu, je doživela hud poraz. Generalu Estigarribiji se je bilo posreilo, da je s svojimi paragvajskimi četami obkolil dve sovražni diviziji tako, da se ni sta več mogli rešiti iz "objema". V ponedeljek sta se brezpogojno vzdali med "fortinoma" Alihuatá in Gondra.

Paragvajci so zajeli dva polkovnika, 250 častnikov ter 8.000 mož, in zaplenili 20 topov, 25 možnarjev in 60 kamionov, poleg tega pa še veliko množino drugega vojnega materiala.

Tekom naslednjih dni je padla v paragvajske roke še cela vrsta "fortinov", pa vse kaže, da se bolivijska vojska ne bo mogla več dolgo upirati zmagovitemu paragvajskemu pohodu. Nemški general Kundt, ki je poveljeval bolivijskim četam v Chacu, je bil odstavljen in je bil na njegovo mesto imenovan gen. Enrique Peñaranda.

Precejšnje skrbi povzroča vprašanje naselitve onih židov, ki so morali zapustiti Nemčijo radi fašističnega pritiska. Evropske države pravijo, da so jih polne, pa da radi krize ne vedo kam z njimi. Mednarodni odbor, ki se bavi s tem vprašanjem, je pozval ameriške države, naj bi tudi one sprejele nekaj teh ubežnikov.

RAZNE VESTI

Novi španski parlament je imel pretekli teden svojo prvo sejo. Za predsednika zbornice je bil izvoljen radikalec Santiago Alba.

Irsko fašistično stranko takozvanih "modrih srajc" je De Valerovala proglasila za nezakonito. Proti njenemu voditelju je bilo izdano zaporno povelje.

Parni kotel se je razletel na posestvu Puente Hondo, pri Monterreyu, v Meksiku. Petnajst oseb je bilo ubitih in mnogo ranjenih.

Sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov se je vrnil s svojega potovanja. V moskovskem komisariatu za zunanje zadeve se je vršila takoj po njegovem prihodu važna seja višjih sovjetskih funkcionarjev.

Novi italijanski državni proračun izkazuje primanjkljaj od skoro treh milijard lir. V vojaške svrhe bo Italija potrošila v bodočem poslovnem letu: 2.521 milijonov za vojsko, 1.185 za mornarico, 710 milijonov lir pa za aeronaviko. Dohodke računa na približno 17 in pol milijard lir.

Cerkveni stolp se je zrušil v Stilu, v Calabriji, na bližnje hiše. Nesrečo je povzročilo deževje, radi katerega so temelji odpovedali. Šest oseb je pri tem izgubilo življenje.

Plače bodo spet znižali v Italiji vsem civilnim državnim nameščenecem. Tako je sklenil na eni svojih zadnjih sej ministrski svet.

Novi zakon o korporacijah, ki bo uvedel važne spremembe v državnem ustroju Italije, je veliki fašistovski svet že odobril. Oblast načelnika vlade se bo le še bolj povečala, ker bo imel odločilno besedo tudi v gospodarstvu.

Carinsko premirje, ki se je sklenilo na londonski mednarodni gospodarski konferenci, je do slej odpovedalo že 16 držav.

Prvi ameriški poslanik pri sovjetski vladi g. Bullitt je že prispel v Moskvo. Bil je za poslanika že pod carjem, pa je takoj po boljševiški revoluciji začel delati na to, da bi Združene države priznale novi režim, o katerem je bil prepričan, da se bo vzdržal.

Francoska poslanska zbornica je odobrila finančne načrte Chaumpeuve vlade, pa se je radi tega položaj kabineta, ki je bil še prejšnji teden, že prejšnji teden.

Zapomnite si naš novi naslov

"NOVI LIST"

Buenos Aires
Lavallo 341, Escr. 316

den negotov, ojačil. Inozemski špekulantje, ki so upali, da bo tudi nova vlada padla, so izgubili velike vsote radi operacij proti franku.

Prva seja novega Reichstaga se je vršila v ponedeljek v Kröll-Operi. Za predsednika je bil spet izvoljen Goering. Hitler se seje ni udeležil.

Dr. Švehla, bivši češkoslovaški ministrski predsednik je umrl v ponedeljek v Pragi. Imel je 60 let. Z njim je mlada republika izgubila velikega rodoljuba in sposobnega državnika.

★ ★ ★ ★ ★

PREKOMORSKA POŠTA

Iz Evrope bodo prispeli:

V decembru:

- 16. — La Rosarina
- 19. — East, Prince
- 20. — Kerguelen in Cabo San Antonio.
- 22. — Almanzora
- 23. — Zeelandia in Upwey Grange.
- 25. — Monte Olivia.
- 27. — Southern Cross

Proti Evropi bodo odplovali:

V decembru:

- 16. — P. América
- 19. — C. Biancamano — Cabo Palos Argentino. C. Rivadavia
- 21. — Alm. Star
- 22. — General Osorio
- 23. — East, Prince
- 24. — Kerguelen
- 27. — Almanzora
- 28. — C. S. Antonio — H. Princess — Delvalle
- 29. — Zeelandia — Madrid
- 30. — South. Cross.

MALI OGLASI

TRADUCTORA PUBLICA NACIONAL
Milica D. Hočevar
dipl. na tuk. univerzi, se priporoča za vsako vrstne prevode dokumentov in kakršnihkoli drugih listin. Prevodi so pravomočni pred tuk. oblastmi.
Tucumán 586, U. T. 31 Retiro 3168

ŠIVILJA — MODISTKA
izdeluje po najnovejši modi suknje, jopiče, obleke fantazija in plešne toalete.
MARIA KOJANEC
CALDAS 1370 apt. 3 (nasproti nemškega pokopališča Chacarita).

ČREVLJARNICA
Izdelujem in popravljam vsake vrste črevljev. Delo z jamčeno. Priporoča se Anton Lukač, Maturin 2756 (dve kvadri od postaje La Paternal) U. T. 59 La Paternal 4090.

FOTO "DOCK SUD"
Darujem za vsakih šest slik eno sliko v barvah
MARKO RADALJ
Specialist v modernem slikanju.
Facundo Quiroga 1275, Dock Sud

Slovenske knjige

V naši upravi so na prodaj sledeče slovenske knjige:

- Baukart: Slovenski Robinson, povest, trdo vez. 1.20
- Dimnik: Kralj Aleksander, trdo vez. 3.—
- Gangl: Sin, drama trdo vez. 1.80
- "Beli rojaki, črtice. 1.50
- Golar: Kmečke povesti, trdo vez., 2. izd. 2.—
- "Pastirjeva nevesta, povesti in romance, trdo vez. 1.60
- Jelenec: Spomini 1914—1918, trdo vez. 3.—
- Jug: Izseljenec. 1.50
- Kellermann: Tunel, roman. 2.—
- Orel: Pasti in zanke, kriminalni roman. 1.50
- Pugelj: Zakonci, trdo vez. 1.80
- Poljanec: Sisto e Sesto, povest iz Abrucev. 0.90
- Rape: Tisoč in ena noč, trdo vez. 4.—
- Ši: Narodne noše. 2.—
- Šilih: Nekoč je bilo jezero, bajka, trdo vez. 3.—
- Vaštetova: Mejaši, povest iz davnih dni, trdo vez. 2.—
- Zorec: Pomenki. 1.20
- "Zmote in konec gospodične Pavle. 1.20
- Pripovedne slovenske narodne pesmi, trdo vez. 2.50
- Ročni spisevnik; obrtna, trgovska in ljubavna pisma. 1.—
- Tolažba dušam v vicah, molitvenik. 1.50
- Marija kraljica sre, molitvenik. 2.—

OPOZORILO

Za naročila po pošti treba dodati za eno knjigo še 30 centavov, za dve pa 40.

Zobozdravnika

Dra. Dora Samojlovich de Falicov

Dr. Félix Falicov
Dentista

Trelles 2538 - Donato Alvarez 2181
U. T. 59 La Paternal 1728

Krojačnica in trgovina

z vsemi moškimi potrebščinami. Na izbero vam nudim po zmernih cenah vsakovrstno angleško blago, kakor tudi vsake vrste vzorce.

Sebastijan Mozetič

Calla OSORIO 5025 - PATERNAL

Hotel

Balcánico

Lastniki bratje Veljanoviči
25 DE MAYO 724
U. T. 31 (Retiro) 3727
Buenos Aires

Zdrave in zračne sobe za posamezne goste in za družine. Prvo vrstna postrežba in zmerne cene

Restavracija v prvem nadstropju

Dobra pijača in zdrava domača hrana. Jogurt

IZ UPRAVNIŠTVA

Vse one naše rojake, katerim smo poslali na ogled nekaj števil "Novega lista", a se nanj ne nameravajo naročiti, prosimo, da store svojo dolžnost ter nam list vrnejo. To ni združeno z nobenimi težavami, ker je dovolj, da pismonoši izjavijo, da naj list spet dostavi upravnistvu, ker ga ne marajo. Če bi bil kdo v zadregi zaradi jezika, mu povemo, da lahko tako-le reče: "rehuso", "no quiero" ali pa "no acepto ese periódico". Pa je izvršil svojo dolžnost.

Nikogar nečemo siliti, naj se naroči. "Novi list" stane prav malo: če se odločis, da si boš vsak dan "odrgala od ust" poldrug centavo zato, da se boš naročila na "Novi list", boš po preteku enega leta videla, da si že prihranila za celoletno naročnino, pa da ti še ostaja 47 centavov in pol.

Če si kadilec, pa pušis, recimo, tiste po pet in dvajset ter ti zadoštuje po en "atado" na dan, je dovolj, da pokadiš vsak dan eno samo cigareto manj, pa si si zagotovil "Novi list". Saj boš koncem leta videl, da si prihranil za celoletno naročnino in da ti še preostaja denarja za celih deset "atadov".

To je strašna žrtev, kaj ne?

Seveda: če te pa list ne zanima in meniš, da ni vreden niti te "žrtve", potem boš pa pametno storil, če boš denar uporabil v druge svrhe.

Onim čitateljem, ki so nam pisali, da bi list radi redno prejemali, a trenutno ne morejo poravnati naročnine, ker so brez dela ali pa jih tarejo druge nadloge, bomo "Novi list" pošiljali redno. Naročnine nam bodo plačali, ko se bodo njihove gnotne prilike izboljšale.

Nekateri povprašujejo, ali bi lahko poslali naročnino po pošti. Seveda, to lahko store, in sicer na več načinov:

1. V dobro zapečatenem priporočenem pismu (carta certificada).

2. V vrednostnem pismu (carta con valor declarado); v tem slučaju pa je potrebno da nam nemudoma pošljejo v posebnem pismu tudi pospremnico (Guía de Expedición), ki jo izstavi poštni urad, ker sicer ne moremo dvigniti pisma.

Kdor se naroči samo za pol leta, nam lahko pošlje dva pesa v bankovcih, ostalih 50 centavov pa v znakah po 10 ctvs.

3. Po poštni nakaznici (Giro postal) na "Novi list" — Buenos Aires, Llavalle 341, Escritorio 316. Znesek plačate na poštne uradu, kjer poveste, komu hočete poslati denar, pa vam izročijo nakaznico, ki jo morate poslati na naš naslov v zaprtem pismu, v katerem nam morate sporočiti tudi svoje ime in naslov, da bomo vedeli, kdo nam te pošilja. Ta način je najbolj priporočljiv, ker je najbolj siguran in obenem praktičen.

Kdor živi v Buenos Airesu, pa želi plačati naročnino na svojem domu, naj nam sporoči, kdaj hoče, da ga obišče naš uradnik.

One rojake v CORDOBI, ki ne marajo imeti sitnosti s pošto, opozarjamo, da lahko plačajo naročnino poverjeniku "Novega lista" gospodu Antonu Mozetiču, Córdoba, Calle Humberto I. 511.

In še nekaj!

Mnogim našim rojakom nismo poslali "Novega lista" na ogled. Morda so nam nekateri celo zamerili. A poslali jim ga nismo iz zelo enostavnega razloga: ker nimamo njihovega naslova. Če je kje krivda, da lista ne prejemajo, ni na naši strani. Sporočijo naj nam svoj naslov, pa bo vse v redu!

SLAVNOST V LONDONU

Novega župana peljejo v mestno hišo k ustoličenju